

10/22

Majetek státu, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo pro místní rozvoj

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2010 pod číslem 10/22. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Antonín Macháček.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem státu, se kterým je příslušné hospodařit Ministerstvo pro místní rozvoj, nabývání majetku a plnění základních povinností při hospodaření s majetkem státu.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2008 a 2009, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující. Kontrola byla prováděna od října 2010 do dubna 2011.

Kontrolovaná osoba:

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podalo MMR, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách nebylo podáno.

Kolegium NKÚ na svém XII. zasedání, konaném dne 20. července 2011,

schválilo usnesením č. 13/XII/2011

kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

MMR bylo zřízeno zákonem č. 272/1996 Sb.¹ Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, je MMR ústředním orgánem státní správy ve věcech regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu a pro věci nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování a stavebního řádu, vyvlastnění, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví. MMR je organizační složkou státu dle zákona č. 219/2000 Sb.² a zároveň je účetní jednotkou ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb.³

Kontrola byla zaměřena na hospodaření a nakládání s dlouhodobým majetkem. V rámci kontroly bylo prověřeno jeho nabývání a vyřazování, pozornost byla věnována správnosti, průkaznosti a úplnosti vedení účetnictví, včetně dodržování stanovených postupů při inventarizaci majetku. V oblasti nakládání s dlouhodobým majetkem byly zkontrolovány převody majetku, nakládání s nepotřebným majetkem a nájmy a pronájmy. Kontroly byly zároveň podrobeny vybrané

1 Zákon č. 272/1996 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky a kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a mění a doplňuje zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv.

2 Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

3 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

akce financované z programu evidovaného v ISPROFIN⁴ pod č. 117010 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MMR* (dále jen „program 117010“) přičemž pozornost byla věnována dodržování povinností vyplývajících ze zákona č. 218/2000 Sb.⁵ a vyhlášky č. 560/2006 Sb.⁶

Pozn.: Všechny právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Účetnictví

MMR hospodařilo v kontrovaném období s dlouhodobým majetkem v celkové hodnotě ve výši 1 271 762,22 tis. Kč k 31. prosinci 2008 a ve výši 1 252 934,62 tis. Kč k 31. prosinci 2009. MMR vykazovalo v rozvaze k 31. prosinci 2008 a 2009 stavy dlouhodobého majetku, jak je uvedeno v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Stav dlouhodobého majetku MMR v rozvaze účetní závěrky k 31. prosinci 2008 a 31. prosinci 2009 (v tis. Kč)

Název účtu	Účet	Stav k 31. 12. 2008	Stav k 31. 12. 2009
Software	013	175 689,27	206 355,50
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	23 988,76	24 759,57
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	2 927,96	101 065,37
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		202 605,99	332 180,44
Stavby	021	436 345,59	436 486,07
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	177 648,15	172 710,26
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	114 460,02	121 674,02
Pozemky	031	58 094,94	58 094,94
Umělecká díla a předměty	032	755,80	755,80
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	9 064,15	9 064,15
Dlouhodobý hmotný majetek celkem		796 368,65	798 785,24
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	150 818,64	0,00
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	121 968,94	121 968,94
Dlouhodobý finanční majetek celkem		272 787,58	121 968,94
Stálá aktiva celkem		1 271 762,22	1 252 934,62

Zdroj: účetní závěrky MMR k 31. prosinci 2008 a 31. prosinci 2009.

V kontrovaném období byl v souladu s příslušnými usneseními vlády ČR proveden:

- bezúplatný převod 30 ks akcií Agentury pro regionální rozvoj, a. s., na Moravskoslezský kraj;
- výmaz společnosti Regionální fondy, a. s., z obchodního rejstříku a vyřazení akcií v hodnotě 143 388 tis. Kč z účetnictví;
- výmaz společnosti Nakladatelství Svoboda, a. s., z obchodního rejstříku a vyřazení akcií v hodnotě 7 431 tis. Kč z účetnictví.

Likvidační zůstatek byl převeden MMR na účet Národního fondu Ministerstva financí.

⁴ ISPROFIN – informační systém programového financování.

⁵ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁶ Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

MMR nevedlo v letech 2008 a 2009 správné účetnictví ve smyslu § 8 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb. a vyhlášky č. 505/2002 Sb.⁷, neboť v účetní závěrce sestavené k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009 v některých případech účtovalo a vykazovalo dlouhodobý majetek na nesprávných položkách rozvahy nebo v nesprávné výši; např.:

- podhodnotilo v roce 2009 položku rozvahy *Software*, neboť pořízený informační systém pro monitorování programů a projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů pro programové období 2007 až 2013 ve výši 96 957 258 Kč a následné jeho rozšíření ve výši 446 157 Kč nesprávně vykazovalo na položce rozvahy *Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek*;
- podhodnotilo položky rozvahy *Software* a *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí*, neboť v kontrolovaném období neúčtovalo o zařazení docházkového a přístupového systému ve výši 7 703 930 Kč do užívání, přestože tento dlouhodobý majetek byl v průběhu roku 2007 dokončen a převzat do užívání;
- podhodnotilo v letech 2008 a 2009 položku rozvahy *Pozemky*, neboť na ní nevykazovalo samostatně pozemky v katastrálních územích Libeň, Záběhlice a Vršovice o celkové výměře 4 317 m², hodnota pozemků byla vykazována společně s nemovitostmi na účtu *Stavby*;
- podhodnotilo položku rozvahy *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí*, neboť v roce 2009 pořízený dlouhodobý hmotný majetek ve výši 370 500 Kč nesprávně vykazovalo na položce rozvahy *Drobný dlouhodobý hmotný majetek* a nezvýšilo ocenění dopravního prostředku o hodnotu pořízené navigační jednotky ve výši 68 229 Kč.

Zároveň účetnictví MMR v letech 2007 a 2008 nebylo úplné ve smyslu ustanovení § 8 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., neboť MMR provedlo vyřazení majetku odcizeného v letech 2007 a 2008 ve výši 134 700 Kč mimo období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisely.

2. Inventarizace dlouhodobého majetku

MMR neprovedlo inventarizaci dlouhodobého majetku k 31. prosinci 2008 a k 31. prosinci 2009 v souladu s § 29 a § 30 zákona č. 563/1991 Sb., neboť:

- inventarizační rozdíly ve výši 3 467 920 Kč zjištěné při inventarizaci majetku k 31. prosinci 2007 a rozdíly ve výši 3 390 Kč zjištěné při inventarizaci majetku k 31. prosinci 2008 vyúčtovalo až v období následujícím, než za které byl inventarizací ověřen stav majetku;
- při inventarizaci majetku k 31. prosinci 2009 neověřilo u veškerého majetku (kancelářská technika a nábytek), zda skutečný stav majetku odpovídá stavu majetku v účetnictví;
- předložené inventurní soupisy prokazující provedení inventury k 31. prosinci 2009 neobsahovaly potřebné skutečnosti, dle kterých by bylo možné majetek jednoznačně určit (např. položka *Pozemek Jevany* ve skutečnosti zahrnuje pět samostatných pozemků).

3. Nájem a pronájem dlouhodobého majetku

V kontrolovaném období mělo MMR (jako pronajímatel) uzavřeno 18 smluv o nájmu nebytových prostor v celkové výměře 5 240 m² s cenou v rozpětí 500 až 65 400 Kč/m²/rok, a to výhradně v Praze. Pro svá regionální pracoviště v dalších městech ČR užívalo (jako nájemce) na základě 9 smluv o nájmu nebytových prostor celkem 418 m² v ceně 460 až 3 840 Kč/m²/rok.

MMR nepostupovalo při uzavírání smluv o nájmu, ve kterých vystupuje jako pronajímatel, v souladu s § 27 odst. 1 a 2 zákona č. 219/2000 Sb., neboť:

- u pěti smluv o nájmu nebytových prostor v celkové roční výši nájemného 3 679 298 Kč a jedné smlouvy o nájmu hmotného majetku a drobného hmotného majetku s roční výší nájemného 6 000 Kč nesjednalo možnost ukončit smluvní vztah odstoupením od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti nebo pokud přestanou být plněny stanovené podmínky;

⁷ Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

- u dvou smluv uzavřených v roce 2004 na nájem nebytových prostor, resp. na nájem hmotného majetku a drobného hmotného majetku, nesjednalo užívání na dobu určitou v trvání nejdéle 5 let, ale na dobu neurčitou;
- u smlouvy o nájmu nebytových prostor uzavřené před dnem nabytí účinnosti zákona č. 219/2000 Sb. neupravilo smluvní vztah a pronajímá nebytové prostory bez právního důvodu, protože platnost smlouvy zanikla uplynutím pěti let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (§ 60 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb.).

MMR také nepostupovalo v souladu s § 14 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., neboť v průběhu roku 2010 snížilo bez udání důvodu výši měsíčního nájemného u smlouvy o nájmu nebytových prostor na Praze 1 z původních 717 500 Kč o více než 300 tis. Kč, čímž neodůvodněně snížilo výnos z pronajímaného majetku. Nájemce v dané době dlužil MMR více než 4 mil. Kč; tuto částku v současnosti splácí dle stanoveného splátkového kalendáře.

4. Program 117010

Reprodukce majetku MMR a vytvoření podmínek pro činnost organizačních složek státu a příspěvkových organizací v působnosti MMR byly v kontrolovaném období zajišťovány prostřednictvím programu 117010 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MMR*. Kontrole bylo podrobena pět vybraných akcí, na které bylo v kontrolovaném období vyčerpáno celkem 27,15 mil. Kč. Na jejich průběhu bylo prověřeno dodržování ustanovení zákona č. 218/2000 Sb. a vyhlášky č. 560/2006 Sb.

MMR nepostupovalo v souladu s vyhláškou č. 560/2006 Sb., neboť u akce *Systém objektové bezpečnosti s možností využití kontroly docházky*, s celkovým čerpáním peněžních prostředků ve výši 8 998 tis. Kč, nedoložilo závěrečné vyhodnocení akce, které mělo být vyhotoveno do 31. prosince 2009. Současně nebylo možné jednoznačně identifikovat, zda se jednotlivé provedené úhrady v celkové výši 283 tis. Kč vztahují k této akci nebo k další souběžné akci (dodávka klíčových depozitů) prováděné stejným dodavatelem ve stejném období. V důsledku popsané skutečnosti nelze jednoznačně zjistit celkové čerpání peněžních prostředků na realizaci akce a jeho soulad s cenou dohodnutou v uzavřené smlouvě o dílo. Účetnictví MMR tak nebylo v tomto případě srozumitelné dle příslušných ustanovení zákona č. 563/1991 Sb.

Z průběhu akce *Telekomunikační technika* byla zjištěna nejasnost rozsahu předpokládaného a plánovaného plnění v rámci akce ze strany MMR, neboť v jejím průběhu došlo ke zrušení smlouvy s vybraným dodavatelem na provedení zadavatelských činností pro výběr mobilního operátora bez udání důvodu a následně k uzavření smlouvy s jiným dodavatelem. Od zahájení akce v roce 2008 nebyl mobilní operátor doposud vybrán.

U tří akcí byl součástí dokumentace investiční záměr, který nenaplňoval zcela podmínky pro registraci akce stanovené v § 12 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb., neboť neobsahoval dostatečné množství informací, které by specifikovaly a zdůvodňovaly požadavky na realizaci akce.

5. Další zjištění

V rámci kontroly souladu účetní evidence nemovitostí MMR v kontrolovaném období s evidencí katastru nemovitostí bylo zjištěno, že MMR:

- nepostupovalo v souladu s § 10 odst. 1 zákona č. 344/1992 Sb.⁸, neboť neohlásilo katastrálnímu úřadu změny údajů (vlastnictví) týkající se nemovitostí o celkové výměře 5 979 m² v katastrálních územích Chodov, Loučná pod Klínovcem a Pohledy do 30 dnů ode dne jejich vzniku;

- vedlo v kontrolovaném období nedostatečnou účetní evidenci nemovitostí, neboť nebylo možno jednoznačně identifikovat nemovitosti vykazované na účtech 021 – *Stavby* a 031 – *Pozemky*. Nemovitý majetek byl evidován pouze prostřednictvím názvu nemovitosti, inventárního čísla a pořizovací ceny. Evidence MMR neobsahovala další identifikaci jako např. listy vlastnictví, parcelní čísla, výměru v m² nebo katastrální území.

MMR nepostupovalo v souladu s § 14 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb., neboť průběžně nesledovalo, zda dlužník včas a řádně plní své závazky týkající se odkupu dopravního prostředku v roce 2008 ve výši 85 tis. Kč, a do ukončení kontroly neprokázalo, že kupec cenu vozidla skutečně zaplatil.

MMR také nepostupovalo v souladu s § 26 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb.⁹, neboť u pěti účetních případů týkajících se úplatného nabytí dlouhodobého hmotného majetku v celkové výši 8 096 436 Kč bylo zjištěno nedostatečné provedení předběžné kontroly plánovaných a připravovaných operací z důvodu absence podpisů správce rozpočtu na likvidačních listech jednotlivých účetních případů.

MMR mělo v letech 2008 a 2009 pro oblast hospodaření s majetkem nastaven vnitřní kontrolní systém dle zákona č. 320/2001 Sb., přesto byly zjištěny nedostatky v oblasti evidence dlouhodobého majetku a v oblasti provádění řídicí kontroly u pořizovaného dlouhodobého majetku.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Účetnictví MMR nebylo v kontrolovaném období dle zákona o účetnictví správné. Byly zjištěny případy nedodržení obsahového vymezení položek dlouhodobého majetku v účetních závěrkách k 31. prosinci 2008 a 31. prosinci 2009. Vykazované zůstatky u některých rozvahových položek dlouhodobého majetku nebyly ve výkazech rozvah k 31. prosinci 2008 a 31. prosinci 2009 správné.

Účetnictví MMR nebylo v kontrolovaném období dle zákona o účetnictví úplné, protože MMR v letech 2008 a 2009 nezaúčtovalo do účetních knih všechny účetní případy, které věcně a časově souvisely s daným obdobím.

Inventarizace dlouhodobého majetku k 31. prosinci 2009 nebyla provedena v souladu se zákonem o účetnictví. MMR neinventarizovalo veškerý dlouhodobý majetek vykazovaný v rozvaze ke dni 31. prosince 2009 a soupisy majetku neobsahovaly skutečnosti, dle kterých by bylo možné majetek jednoznačně určit.

MMR jako účastník programu 117010 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení MMR* nepostupovalo v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky č. 560/2006 Sb. U tří vybraných akcí zpracovalo investiční záměr, který nenaplňoval zcela požadavky na jejich realizaci, a u jedné akce nepředložilo její závěrečné vyhodnocení. Zároveň z průběhu použití peněžních prostředků u jedné akce vyplývá skutečnost, že MMR nemělo ujasněn rozsah ani obsah předpokládaného plnění této akce.

Nedostatky byly zjištěny také v oblasti evidence nemovitého majetku, a to při porovnání s evidencí v katastru nemovitostí, dále bylo zjištěno nedodržení zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve vztahu k pohledávkám za prodaný dlouhodobý hmotný majetek nebo provedení nedostatečné předběžné kontroly plánovaných operací, což je v rozporu se zákonem o finanční kontrole.

⁹ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).